

Sygn. akt V KK 638/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **K. Ł.**

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 sierpnia 2022 r.,

w trybie art. 535 § 3 k.p.k., kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 14 lipca 2021 r., sygn. akt VII Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 5 stycznia 2021 r., sygn. akt. II K [...],

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

**2. obciążyć skazanego K. Ł. kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 stycznia 2021 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w O. uznał K. Ł. za winnego czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1). Wyrok zawierał ponadto rozstrzygnięcie o obowiązku naprawienia szkody (pkt 2), w przedmiocie wynagrodzenia obrońcy z urzędu (pkt 3) i kosztów procesu (pkt 4).

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli: obrońca z urzędu i obrońca z wyboru K. Ł.. Obrońca z urzędu zaskarżyła wyrok Sądu I instancji w całości i podniosła zarzuty obrazy prawa materialnego, obrazy prawa procesowego i błędu

w ustaleniach faktycznych, wnosząc o uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. obrońca z wyboru zaskarżyła wyrok Sądu I instancji w całości i podniosła zarzuty obrazy prawa materialnego, obrazy prawa procesowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych. Skarżąca wnioskowała o uniewinnienie K. Ł. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W apelacji zawarła także wniosek o przesłuchanie K. Ł. oraz uzupełniające przesłuchanie świadka E. Ż. i konfrontację z oskarżonym. Na etapie międzyinstancyjnym przedłożono także kopię paszportu ówczesnego oskarżonego, na okoliczność potwierdzenia, że w dacie czynu nie było go w Polsce.

Wyrokiem z dnia 14 lipca 2021 r., sygn. akt VII Ka [...], Sąd Okręgowy w O. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy (pkt I) i orzekł o kosztach procesu (pkt II).

Kasację od powyższego wyroku wniosła obrońca skazanego, zaskarżając go w całości i zarzucając:

„rażące naruszenie przepisu prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 170 § 2 i 5 k.p.k. i oddalenie przez Sąd II Instancji wniosków dowodowych oskarżonego m.in. z paszportu oskarżonego oraz kart tego paszportu z których wynika, że w dniu 29 listopada 2011 r. przekroczył on granicę Szwajcarii oraz oddalenie wniosku o konfrontację oskarżonego ze świadkami, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że oskarżony mógł spotkać się z M. W. oraz P. N. w dniu 29 listopada 2011 r., podpisać umowę i tego samego dnia pokonać odległość ponad 1000 km i przekroczyć granicę Szwajcarii, które to naruszenie miało wpływ na treść wyroku”.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca wniosła o „uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania”.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w O. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

W osobistej, pisemnej odpowiedzi na odpowiedź na kasację, K. Ł. zanegował argumentację przedstawioną przez prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Obrońca skazanego zarzuca naruszenie art. 170 § 2 i 5 k.p.k., jednakże już treść zarzutu potwierdza, że skarżący kwestionuje oddalenie wniosków dowodowych, a więc w rzeczywistości podnosi obrazę art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., bowiem art. 170 k.p.k. w ogóle nie zawiera jednostki redakcyjnej w postaci § 5.

Analiza treści zarzutu kasacyjnego i jego uzasadnienia, jak również akt sprawy prowadzi do wniosku, że Sąd Okręgowy nie dopuścił się rażącego naruszenia prawa oddalając wnioski dowodowe, o których mowa w kasacji. Wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu kasacji, oddalenie przez Sąd wniosku dowodowego samo przez się nie wskazuje na naruszenie zasady prawa do obrony wyrażonej w art. 6 k.p.k. Ustawodawca przewidział bowiem wprost w art. 170 § 1 k.p.k. podstawy do oddalenia wniosków dowodowych. Kluczowa jest więc ocena zasadności decyzji o unicestwieniu inicjatywy dowodowej strony, a nie fakt jej podjęcia.

Uzasadnienie kasacji nie zawiera argumentów wskazujących, dlaczego obrona uważa oddalenie wniosku dowodowego o konfrontację oskarżonego ze świadkami za rażące naruszenie prawa. Takie argumenty zawarto natomiast na poparcie zarzutu, że oddalenie wniosku o przeprowadzenie „dowodu z paszportu oskarżonego oraz kart tego paszportu” stanowi rażące naruszenie prawa. Sprowadzają się one jednak do zakwestionowania ustalenia Sądu Okręgowego, że fakt przekroczenia przez skazanego granicy Szwajcarii dnia 29 listopada 2011 r. nie wykluczał możliwości spotkania się tego dnia przez skazanego z M. W. oraz P. N. w O. i popełnienia czynu zabronionego.

W niniejszej sprawie Sąd odwoławczy oddalił wnioski dowodowe o: przeprowadzenie dowodu z paszportu i kopii jego kart oraz uzupełniające przesłuchanie świadka E. Ż. i konfrontację. Uczynił to postanowieniem z dnia 14 lipca 2021 r., wydanym na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. (k 409v). Sąd wskazał, że okoliczności, które miałyby być udowodnione za pomocą tych dowodów nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a zatem wnioski dowodowe zmierzają do przedłużenia postępowania. Sąd Okręgowy nie kwestionował okoliczności, którą zamierzała udowodnić obrona za pomocą dowodu

z dokumentu (paszportu), czyli faktu przekroczenia granicy szwajcarskiej w dniu 29 listopada 2011 r. przez K. Ł.. Jak wyraźnie wskazał Sąd odwoławczy, że względu na odległość między O. a T., „jedno nie wyklucza drugiego”, tj. fakt przekroczenia granicy Szwajcarii w dniu 29 listopada 2011 r. nie oznacza braku możliwości przebywania w tej dacie w O. i przedsięwzięcia czynności opisanych jako czynności sprawcze czynu przypisanego w niniejszym postępowaniu. W żaden sposób obrona nie wykazała w kasacji, aby takie ustalenie Sądu Okręgowego, leżące u podstaw oddalenia wniosku dowodowego, było nielogiczne. Jak trafnie podnosi Sąd odwoławczy, w ramach wyjaśnień złożonych przed Sądem odwoławczym skazany zaprezentował wyłącznie swoją wersję wydarzeń podnosząc, że może przedstawić świadka potwierdzającego jego obecność w Szwajcarii w nocy z 28 na 29 listopada 2011 r. Jednocześnie jednak podał wyłącznie lakoniczne informacje o nim, określając go jako „wysoko postawionego byłego funkcjonariusza ABW”, w żaden sposób nie sprecyzował jego danych, co uniemożliwiało jego przesłuchanie. Nie bez racji prokurator w odpowiedzi na kasację zwrócił uwagę na niespójność tez dowodowych wniosków dowodowych obrony składanych na poszczególnych etapach postępowania karnego, zmierzających do wykazania nieobecności skazanego w kraju w dacie czynu.

W kasacji obrona kwestionuje ustalenie Sądu Okręgowego, które legło u podstaw oddalenia wniosku dowodowego, że pokonanie trasy z O. do Szwajcarii zajmuje 9 godzin. Zarzuca, że Sąd nie wskazał dowodów, na jakich opiera to ustalenie. Stanowisko tego Sądu należy rozumieć przede wszystkim jako wskazanie na realną możliwość pokonania tej trasy w taki sposób, aby w tej samej dacie dokonać przekroczenia granicy szwajcarskiej oraz spotkać się celem podpisania umowy w O., co, biorąc pod uwagę odległość wymagającą pokonania, nie jest założeniem dowolnym. Jednocześnie Sąd odwoławczy podkreślił, że z dowodów z zeznań E. Ż., M. W., P. N., opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i dokumentów oraz niekwestionowanych dowodów z dokumentów wynika, iż skazany własnoręcznie podpisał umowę kredytową, odebrał w gotówce pieniądze, z otrzymanych pieniędzy częściowo rozliczył się z P. N., u którego był zadłużony, co miało miejsce w dniu 29 listopada 2011 r. W tej sytuacji decyzja o braku konieczności kontynuowania postępowania dowodowego w instancji

odwoławczej nie może zostać oceniona jako rażące naruszenie prawa, o którym mowa w art. 523 § 1 k.p.k.

W uzasadnieniu kasacji oddalenie wniosków dowodowych powiązano z naruszeniem prawa do obrony skazanego. Należy więc zauważyć, że Sąd odwoławczy dopuścił dowód z wyjaśnień skazanego w postępowaniu apelacyjnym, a więc umożliwił mu przedstawienie swoich racji. Decyzja o oddaleniu wniosków dowodowych nie stanowiła naruszenia prawa do obrony, ale jedynie konsekwencję ustalenia, że okoliczności, jakie miały zostać wykazane za pomocą wnioskowanych dowodów, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd odwoławczy nie naruszył przepisów prawa w sposób rażący także na skutek oddalenia drugiego z wniosków dowodowych. Jak już wspomniano, skarżący w żaden sposób nie uzasadnia tej części zarzutu, która dotyczy wniosku o uzupełniające przesłuchanie E. Ż. i przeprowadzenie konfrontacji. Biorąc jednak pod uwagę tezę dowodową zawartą w apelacji, tj. wyjaśnienie kto podpisywał deklaracje do US, zawoził faktury do księgowego, regulował płatności, wystawiał zaświadczenia w imieniu firmy oraz czy skazany miał upoważnienie do działania w imieniu firmy prowadzonej przez E. Ż., nie sposób uznać, iżby ocena powyższych okoliczności jako niemających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy świadczyła o rażącym naruszeniu prawa przez Sąd Okręgowy.

W świetle powyższej argumentacji nie sposób uznać, aby Sąd odwoławczy dopuścił się rażącej obrazy prawa, która jest koniecznym wymogiem skuteczności kasacji (art. 523 § 1 k.p.k.).

Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego o zwolnienie go od poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego. W tym względzie trzeba zauważyć, że obrońca skazanego wnosił o zwolnienie go od opłaty kasacyjnej. Skazany został wezwany do uzupełnienia braku formalnego tego wniosku przez wypełnienie przesłanego mu oświadczenia majątkowego pod rygorem oddalenia wniosku (k. 461). W odpowiedzi na to wezwanie, obrońca z wyboru skazanego przesłał dowód uiszczenia opłaty kasacyjnej i wskazał, że „skazany nie ma aktualnie możliwości odesłania wypełnionego oświadczenia majątkowego” (k. 465). W tej sytuacji Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do

uwzględnienia wniosku obrońcy skazanego i zwolnienia go od poniesienia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]